

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leta . . . \$6.00
Za pol leta \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

Lišči slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the PostOffice at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

NO. 88. — ŠTEV. 88.

NEW YORK, SATURDAY, APRIL 14, 1928. — SOBOTA, 14. APRILA 1928.

TELEFON: CORTLANDT 2876

VOLUME XXXVI. — LETNIK XXXVI

Bomba je bila namenjena kralju.

SPLOŠNO NEZADOVOLJSTVO PO ITALIJI NARAŠČA

Bomba, ki se je razpočila v Milanu, je bila namenjena kralju. — Petnajst ubitih in štirideset ranjenih vsled eksplozije. — Kralj je bil rešen vsled počasnosti pravita. — Mussolini je pospešil lov na teroriste.

MILAN, Italija, 13. aprila. — Bomba, očividno namenjena kralju Viktorju Emanuelu, je ubila včeraj zjutraj petnajst njegovih podanikov ter težko ranila štirideset nadaljnih.

Kralj je ušel smrti le raditega, ker se je pojavit v sprevodu zavlečenje desetih minut, ko se je nahajal na poti, da otvoril milansko razstavo.

Pot in čas kraljevega sprevoda sta bila objavljena, in bomba je bila postavljena, da se razpoči, ko bo šel kraljevi voz po Piazza Giulio Cesare. Skrita v temelju železnega svetniškega droga je bomba eksplodirala s pomočjo ure, naravnane na trenutek, ko bi moral iti kralj preko trga.

Eksplozija je vrgla kose železa in kamenja na stotine jardov daleč med veliko množico, ki se je zbrala, da vidi monarha.

Oddelek planinskih čet, ki je vršil službo v bližini, je bil uničen. Neka majhna deklica, ki je splezala na drog svetilke, da vidi boljše sprevod, je bila strgana na drobne kose. Na drugi strani ceste od mesta eksplozije je opazovala neka ženska sprevod skozi okno ter bila na mestu ubita, ko jo je zadel v glavo kos železa.

Tlak je bil raztrgan na stotine čevljev, in kosi železa so zleteli na razdaljo četrte milje. Velike množice so bile prevzete od panike, ko je bilo ozračje napolnjeno s prahom, letečim kamenjem ter kriki ranjenih.

Cete, postavljene ob črti sprevoda, da stražijo kralja, pa so hitro zopet uveljavile red in v teku par minut so drvele skozi ulice ambulance ter prevažale ranjene v bolnice. Med množico je bil velik odstotek otrok. Številni se nahajajo v seznamu mrtvih in ranjenih.

Medtem pa je bil obrnjen kraljevski sprevod, ki se je bližal počasi, v drugo smer in kralj je izvedel za eksplozijo še takrat, ko se je nahajal v notranosti razstavnega prostora. Kakor hitro je bil tam končan obisk, je odhitel v bolnico ter obiskal družine mrtvih in poškodovanih. Oni, ki so se nahajali v njegovi bližini, so bili zelo prevzeti od njegove globoke žalosti vspričo smrti tako številnih njegovih podanikov vsled bombe, ki je bila očividno namenjena njemu.

Kakor hitro je dospela novica v Rim, je postal Mussolini svoje najboljše detektive z aeroplano v Milan. On in papež sta izdala ugostovila, v katerih sta izrazila ogroženje vspriča napada. Fašistovski rimski direktorat se bo sestal danes zvečer, da ukrene, kaj naj storiti stranka.

Casopis je dolži zaporedoma proti-fašiste, anarchiste in komuniste tega bombnega izgreda. Večina uradnih listov izjavlja, da je treba napraviti kivdo mednarodnim pristašem italijanskih političnih izgnancev, ki so večkrat tekmo preteklega časa objavljali proti-monarhistično propagando v Bruselu, Parizu in Marseillesu.

Združene države povabile Nemčijo k mirovni pogodbi.

WASHINGTON, D. C., 13. apr. — Danes je bilo objavljeno razkritje Pangalisticne zarote ter sklep, da se poslje generala Pangalosa v Izraeljetniško na otoku Kreti. Enjast častnik je bil aretiran in včeraj zvečer v zvezzi z zaroto.

Zaplenjeno je bilo pismo, v katerem se ugotavlja, da je prispevala madama Pangalos 300,000 draham ali \$3900 k stvari zarotnikov.

11 častnikov pridržanih v Pangalos zaroti.

ATENE, Grška, 13. aprila. — Danes je bilo objavljeno razkritje Pangalisticne zarote ter sklep, da se poslje generala Pangalosa v Izraeljetniško na otoku Kreti. Enjast častnik je bil aretiran in včeraj zvečer v zvezzi z zaroto.

Zaplenjeno je bilo pismo, v katerem se ugotavlja, da je prispevala madama Pangalos 300,000 draham ali \$3900 k stvari zarotnikov.

ZA ODPOMOČ FARMARJEM

Senat je sprejel iziv pretnje vetiranja ter sprejel odredbo za farmsko odpomoč. — McNary-Haugen predloga je bila bila sprejeta s 53 glasovi proti 23.

WASHINGTON, D. C., 13. aprila. — Z večino tridesetih senatnih glasov je počivala danes McNary-Haugen predloga za farmsko odpomoč v rokah poslanske zbornice, kjer se pričakuje takojšnje akcije, nakar bo poslana v Belo hišo.

Tam se pričakuje skoraj gotova vetiranja že drugič.

Sprejeta včeraj od senata s 53 glasovi proti 23, v primeri s 47 proti 39, je obdržala predloga sporno ekvalizacijsko določbo, bi je napotila predsednika Cooliga, da je vetiral predloga v preteklem letu.

Voditelji v senatu dvomijo, da bi mogla biti predloga sprejeta preko veta sedaj, čeprav je pokazalo včerajšnje glasovanje več kot dve tretini večine onih, ki so bili navzoči. Mnemja so, da bi ne bilo mogoče dobiti dvetretinske večine, če bi bilo navzoče polno članstvo.

Strankarske čete in celo državne čete so bile raztrgate pri konečnem glasovanju in devet senatorjev je izpremenilo svoje stališče preteklega leta, kajti osem jih je prešlo od opozicije k podpori predloga.

Politični opazovalci so našli dosti hrane za misli v načinu, kako se glasovali kandidati za predsedniško nominacijo, kajti končna akcija je bila predmet številnih predkonvenčijskih govorov.

Od navzočih republikanskih kandidatov so glasovali Curtis, Watson in Norris za predlogo in dva, Borah in Goff sta glasovala proti njej. Vseh pet je glasovalo na isti način tudi v preteklem letu.

NAJNOVEJŠA STEINACHOVA IZNAJDVA

Slavni nemški zdravnik, dr. Steinach, je baje izumil novo pomlajevalno metodo.

BERLIN, Nemčija, 13. aprila. — V poročilu na letni kongres nemških kirurgov je objavljal profesor Steinhach novo važno razkritje. Dunajski anatom je pojasnil v svojem poročilu novo pomlajevalno metodo, ki bi preložila tehniko pomlajevalnega procesa iz poljskih spermskih žlez v takozvane Pituitar žleze, ki se nahajajo v možganih. Te slednje so baje vsled svojih izločitev največje važnosti za celo telesno blagostanje. Dr. Steinach je našel baje sedaj, po dolgih eksperimentih, neko definitivno koordinacijo med izločitvami Pituitar žlez in spermskih žlez, vsled česar učinkuje stimuliranje ene žlezne na drugo.

Glasi se, da se bo prine zadovoljil s civilno poroko v registracijskem uradu, če bo potreben dispenz dolgo zavlečen ali združen s besedami, če bo družina uspešna v svojih naporih, da prepreči poroko.

Za svoj glavni stan je napravil tukaj Royal Aero Club. Med letalci ima številne prijatelje.

PRINC SE ŽENI Z AMERIKANKO

Poroka belgijskega princa Karola z Amerikanko je bila zavlečena, ker ni dosegel cerkveni dispenz. — Prinčeva družina je nasprotovala zvezli.

LONDON, Anglija, 13. aprila. —

Načrti princa Karola Filipa, vojvode iz Nemours, nečaka belgijskega kralja in kraljice, da se poroči z Miss Margaret Watson iz Washingtona in Newporta, so bili preloženi včeraj v zadnji minutni sedežu na prazni sum, se pričakuje le malo število odsodb. Centralni dokazilni kos cele državne akcije je cirkular, katerega je pri zadnjih volitvah širila "proletarska levica" in kogega vsebino je klasificiralo državno pravdilstvo kot žaljenje veličanstva. Cirkular ne vsebuje nujnih razumljivih zahtev.

Kot znano je družina princa načrtovala poreki. Njegovi sorodniki so objavili, da je bil cilj nujnega dolgega bivanja v Angliji vposobiti ga, da vzame tečaj v avijatiki. Dostavil se je, da pričakuje družina, da se bo koncem tečaja tedna vrnil v Francijo ter oddal takoj v centralno Afriko, kjer bo vprizoril obširna potovanja.

Glasi se, da ni prine privolil v načrte, temveč da je vstrajal pri svojem sklepku, da se poroči z Miss Watson. Ta poroka je bila dočakana za včeraj opoldne in neki uradnik registracijskega urada je bil v cerkvi, seglašno z regulacija, da je priča pri cerkveni in da podpiše porečni kontrakt.

Glasi se, da se bo prine zadovoljil s civilno poroko v registracijskem uradu, če bo potreben dispenz dolgo zavlečen ali združen s besedami, če bo družina uspešna v svojih naporih, da prepreči poroko.

Za svoj glavni stan je napravil tukaj Royal Aero Club. Med letalci ima številne prijatelje.

NADALJNE ARETACIJE V TOKIO

V Tokio nadaljujejo z aretacijami v masah. — Policijska mreža se zožuje nad delavci in dijaki.

TOKIO, Japonska, 13. aprila. — V nadaljevanju obširnih pogonov proti komunistom in radikalcem, so aretirale japonske oblasti včeraj nadaljno veliko število osušenih, med katerimi je tudi več dijakov. Namerava se nadaljuje aretacija v masah tekom prihodnjih par dni. Dosedaj sedi v ječi več kot tisoč oseb, kljub poročanim oproščenjem.

Otožbe proti približno polovici aretiranih se bodo glasile radi krenja javnega miru. Ker pa je stopila vlad vakejšči v skorih vseh slučajih na prazni sum, se pričakuje le malo število odsodb. Centralni dokazilni kos cele državne akcije je cirkular, katerega je pri zadnjih volitvah širila "proletarska levica" in kogega vsebino je klasificiralo državno pravdilstvo kot žaljenje veličanstva. Cirkular ne vsebuje nujnih razumljivih zahtev.

Kingsport, N. S., 13. aprila. — Kapitan Barkhouse s parnika "Arros", ki pričipa kanadski vladni mornarici, je zapazil danes zjutraj ob desetih neki aeroplana, ki je letel visoko v zapadno-južno-zapadni smeri preko Kingsporta. Kapitan Barkhouse je izjavil, da je bilo letalo tako visoko, da ni bilo mogoče spoznati nikakih znakov. Proprijan pa je, da je bil nemški aeroplani Bremen. Tudi več drugih oseb je videlo in čulo aeroplana.

Kingsport je na zapadni obali Middles bazina na severni obali Novo Škocije ter širi milje od Cannings. Kraje ima železniško postajo in zračna luka v New York znaša približno petsto milij.

V letalskih krogih dajejo izraze mnenju, da ima monoplan na krovu zadosti gazolina, da premesti ostali del potovanja in da bo imel na zadnji etapi zapadni veter ter jasno vreme.

Krog polstirih popoldne pričakujejo na Michel letalnem polju nemški aeroplani "Bremen".

'BREMEN' JE PRELETEL ATLANTIŠKI OCEAN

Letalci sicer niso dosegli svojega cilja, Atlantic so pa vseeno preleteli. — Aeroplani je moral pristati, ker je zmanjkalo kuriva. — Letalci so ne-poškodovani. — Poročilo o srečnem pristanju je dospelo po radio.

Radio Marine Corporation je včeraj zvečer oficijelno objavila, da je pristal nemški aeroplani "Bremen" včeraj opoldne na Greenley Island v St. Lawrence zalivu. Aeroplani je nekoliko poškodovan, dočim so letalci čvrsti in zdravi. Greenley Island leži južno o najnižje točke Labradorja. Neko prejšnje poročilo se glasi:

KINGSPORT, N. S., 13. aprila.

Kapitan Barkhouse s parnika "Arros", ki pričipa kanadski vladni mornarici, je zapazil danes zjutraj ob desetih neki aeroplana, ki je letel visoko v zapadno-južno-zapadni smeri preko Kingsporta. Kapitan Barkhouse je izjavil, da je bilo letalo tako visoko, da ni bilo mogoče spoznati nikakih znakov. Proprijan pa je, da je bil nemški aeroplani Bremen. Tudi več drugih oseb je videlo in čulo aeroplana.

Kingsport je na zapadni obali Middles bazina na severni obali Novo Škocije ter širi milje od Cannings. Kraje ima železniško postajo in zračna luka v New York znaša približno petsto milij.

V letalskih krogih dajejo izraze mnenju, da ima monoplan na krovu zadosti gazolina, da premesti ostali del potovanja in da bo imel na zadnji etapi zapadni veter ter jasno vreme.

Charles Birger, gangster iz južnega Illinoisa, je bil eden onih, katerih ekskucija bi moralta biti izvršena danes, ko je življenje pa je bilo rešeno v zadnji minutki vsled intervencije nekega okrožnega sodnika v Bentonu. Dr. Amati Roghetti, o katerem se domneva, da je bil tudi rešen danes pred eksekucijo vsled akcije sodišča.

Joseph Bella, ki je priznal da je umoril Mrs. Julijo Flaherty v Danville, II., mater sedmih otrok, je bil tretji v trojici, morilev Illinoisa, za katerega je bil petek 13. aprila določen za smrt. Celo priprava za njegovo elektrikacijo so bile dovršene v Chester državnem jedinstvu, ko je izdal govor Len Small preložitev do 22. maja. To predložitev je priporočil pomilovalni stilni v parlamenti.

Ce bi ne bilo nobene intervencije, bi bil Bella prvi mož v Illinoisu, ki bi umrl v električnem stolu, a njegova ekskucija bi bila ustavljena, še preden je postala pravomerna postava, ki je stavila električni stol na mesto vislice.

Dr. Roghetti, češki zdravnik, je bil tudi obsojen, da umre v električnem stolu, a njegova ekskucija bi bila ustavljena, dokler ne bo sklepalo visje sodišče o njegovem prizivu.

Ustavljeno je usmrčenja Birgerja, ki je bil spoznan kriminal, da je vdil umor župana Adamsa iz West City, je temeljilo na prošnji, da je postal blazen odkar je bila izrešena smrtna odsodba. Sodnik Miller je odločil dan 16. aprila za zastopanje glede Birgerjeve blaznosti.

ODGOĐENO USMRČENJE

Preložitev usmrčenja je bila dovoljena Birgerju in nadaljnima dvema, obsojenima na smrt. — Eksekucije bi se morale izvršiti 13. aprila.

CHICAGO, Ill., 13. aprila. — Petek trinajsti, priljubljen dan za eksekucije v Illinoisu, je bil osprejan za tri trte potom sodniški preložitev v ene governerjeve akcije.

Charles Birger, gangster iz južnega Illinoisa, je bil eden onih, katerih ekskucija bi moralta biti izvršena danes, ko je življenje pa je bilo

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)Frank Baker, president. Louis Benedik, treasurer.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y."GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto vsega leta na Ameriko	Za New York sa celo leto \$7.00
in Kanado	\$6.00
Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	\$7.00
Za četr leta	\$1.50
Za četr leta	\$8.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenomni nedelji in praznikov.

Dopis brez podpisna in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošljati po Money Order. Pri spremembi kraja narodnikov, prosimo, da se nam tudi prejimno bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

VENDAR ENKRAT...

Iz Washingtona poročajo, da je kongres sklenil enkrat za vselej rešiti težavne probleme, ki jih neprestano povzroča in nudi premogovna industrija.

Takih in podobnih poročil smo bili v zadnjem času vajeni.

Najmanj šest let že obljubljajo v Washingtonu, da je treba napraviti mir in red v industriji mehkega premoga. Včasi je bila poverjena ta naloga kongresu, včasi predsedniku, večkrat pa posebnim odboru, toda ostalo je le pri obljubah in besedah.

Kadarkoli zaštrajkajo premogarji, kadarkoli zagodrja javnost, ki mora faktično trpeti vse stroške, se zgani washingtonska gospoda.

Poslancei in senatorji imajo navdušene govore, polne zagotovil in obljub. Javnost posluša in je zadovoljna z lepimi besedami, posebno če sta bližu spomlad in poletje.

Obljube pa niso nikdar izpolnjene, noben govornik ni mož-beseda.

To je stara igra, ki se ponavlja leto za letom.

Te stare igre bo pa baje sedaj konec.

Kot znano, se je posebni senatni odbor mudil več tednov v stavkarskem okrožju in preiskoval razmere.

Poslušal je izjave strajkarjev, kompanistov in skebov. Videl je neizmerno bedo, ki vlada v strajkarskih taboriščih, in imel da dovolj prilike prepričati se o nepo-pustljivosti premogovnih baronov.

Umetno je, da si senatorji v par tednih niso mogli vsega ogledati, toda kar so videli, jim je najbrž zadostovalo.

Posledica te preiskave bo zakonski predlog, kojega cilj ne bo samo začasna odpomoč, pač pa izstrebjenje zla pri korenini.

Imenovana bo posebna zvezna premogovna komisija, kateri bo poverjena ureditev razdelitve premoga, dela v premogovnikih in delavskih zahtev.

Komisija bo podobna meddržavnim prometnim komisijam ter bo spadala v njeno področje tudi ureditev vseh sporov glede mezd.

Premogovna industrija bo potentakem pod popolno vladno kontrolo.

S tem bi se odpomoglo vsem prizadetim.

Naravno je, da ni mogoče take izprenembe završiti preko noči. Vzelo bo še dosti časa in dosti truda.

Poglavitno je, da je ideja sprožena in da ne bo zaspala.

Zaplenjenje vina na farmi.

Trinajsti otrok je bil rojen trinajstega.

Konfisciranje 40.000 galon izbranih vin iz neke 150 akrov obsegajoče farme v Ardonia, Ulster okraj, N. J. je bilo včeraj sporočeno od zvezni uradnikov. Farma je last izdelovalcev kendija, Pełosso Bros., ki imajo dovoljenje za izdelovanje vina za njih trgovino. Oni baje nikdar niso prijavili izdelovanje vina ter nagromadili slednjega v celiem ducatu kleti. Kazni in davki iz tega vira znašajo baje en milijon dolarjev. Leonard Pełosso je bil stavjen pod jamčino tisoč dolarjev in njegov delavec John Albany, pod jamčino \$50.

Mrs. Lindbergh doma.

DETROIT, Mich., 13. aprila. — Na povratku iz Toronto, kjer je bila počasna, je pristala Mrs. Evangeline Lindbergh, mati avijatika, na tukajšnjem Fordovem aerodromu.

Nevaren teren

je ob železniški progi med Hudsono in Grahovim. Utori in usadi ogrožajo promet, potniku se opravičeno boje te črte. Sedaj se vršijo popravila ki so bila že zdravljaj muja. Delo bo bilo nad 400.000 lir.

ADVERTISE in GLAS NARODA

Dopis.

Sheboygan, Wis.

Tukaj je umrl dne 4. aprila Anton Starich, po kratki, pa dnevi boljši v starosti 77 let. Rojen je bil v starem kraju, fara Trebeljno na Dolenjskem.

V Ameriki je bil 35 let in v Sheboyganu 31 let. Bil je pionir tukajšnjega Slovencev in ustanovnik tukajšnje slovenske cerkve Sv. Cirila in Metoda. Bil je v spoznanju in delu vnet za katoliška načela, prijazen in spošten od vsakogar, kdo ga je poznal.

Pokopan je bil 7. aprila na katoliškem pokopališču poleg svoje žene.

Pogrebne obrede je opravil Č. g. Father Jakob Černe s primernim govorom, v katerem je omemjal zasluge, ki jih je imel pokojnik za faro in naselbino.

Zapustil je sina Antonia Staricha in dve poročeni hčeri, Marijo Sebanz in Kristino Pungerčar. Žena mu je umrla pred enajstimi leti. Bog mu bodi plačnik!

Dan prej je umrl Frank Staniša, star 21 let. Bolan je bil nad 10 mesecev za neizprosno boleznijo, tako da bodo starši dobili čez \$3000.

To naj bo vzgled vsem mladim, kateri se nočete zavarovati ali pa zanemarjate društva.

Staršem pa izgrevamo srčno sožalje na t. nenadomestljivo izgubo njihovega sina.

Naj v miru počiva!

Pozdrav!

John Zorman.

ČE ČLOVEK PODIVJA

V Gladbecku na Westfalskem se je izvršil strašen zločin. 19 letni sin tamkajšnjega gimnazijalnega rektora — Hellmut Daube je teden dovršil gimnazijo in se s svojimi tovariši udeležil nekega koncerta. Pozno ponovči je rektor Daube skozi okno. Videl je, kakor bi se dva moška prepreta in se stvar ni dalje zanimal. Zjutraj so Daubeja zbulili rudarji, ki so hiteli na dež, češ, da pre njegovo hišo leži mrtev človek. Bilo je že temno.

Daube je vstal, poklical svojega sosa

in tako sta oba stražila pri mrtvem človeku, dokler ni prišla poklicana policija. Ko je nato eden izmed policejcev posvetil mrtvega z žepno svetiljko v obraz, je Daube zavil: "Saj to je moj sin!"

Mladi Daube je imel glavo skoraj popolnoma odrezano; v rokah

je tisčal šop las — očividno, da je

v boju na življenje in smrt izplul svojemu morilcu. Rudarji so iz-

povedali, da so srčali dva kolesarja,

ki sta imela vsa kravato obliko;

smatrali so ju za mesarska po-

močnika iz bližnje klavirne. Na

podlagi poizvedb je policija arreti-

rala Dauberjevega sošoleca Fritza

Hussmannia, ki je bil tudi na ko-

merzu in je odšel skupaj z Daube-

jem. Na njegovih čevljih so dogna-

li svežo kri. Fant trdi, da je na-

potu ubil mačko. Kemična preiskava

bo dosegala, če je kri človeška.

Hussmann je na glasu kot ne-

normalen in se domneva, da gre za

sadiščeni umor.

Se grši zločin se je zgodil v Lit-

zeldorfu na Salzburškem. Pomočni-

delavec Peter Innerhofer je pono-

čič uropal v neki kmetski hiši 7

letno deklico, jo odnesel v gozd,

zlorabil in ji prerezel vrat. Zveri-

no so še isti dan zaprli.

In Klancu

v Istri je moral oditi župnik Sočkič. Ljudje so ga imeli radi pa so se hoteli lepo posloviti od njega. Fašisti so to preprečili. Nekaj domačinov so za par dni zaprli, drugi niso smeli k manj, na kolodvor ni mogel nobeden. Župnik je odšel lepo in tukem iz Klanca v Jugoslavijo.

Mrs. MARY SMITH, roj. ROJC, ki je bivala svoječasno na: 770 Willow Ave., Hoboken, N. J. čimprej mogoče v našem uradu se zglasiti ali nam sporočiti sedanjši naslov.

DANES!

Ob 8:30 zvečer.

V COOPER UNION
4. AVE. in 8. CESTA
Vsеслованско Zborovanje
in Koncert

PROFESOR MICHAEL J. PUPIN, predsednik.

SODELUJEJO ZNANI POLJSKI, RUSKI, ČEŠKI, SRBSKI TER DRUGI SLOVANSKI GOVORNIKI

HERBERT HOOVER

GOVORNIKI

Profesor MICHAEL J. PUPIN

za jugoslovansko skupino.

Dr. EDWARD H. LEWINSKI CORVIN

za Poljake.

E. F. PRANTNER,

za čehoslovaško skupino.

W. W. BOUIMISTROFF, za Rusce.

UMETNIKI

OBRAD DJURIN, srbski tenorist

EMIL BLAZEVICH, hravski baritonist

IVAN IVANTZOV, ruski baritonist

MADAMA ELINA VORONTSOVA,

ruska pevka

MADAMA MARIJA BUGUCKA,

poljska pevka

ČEHOSLOVAŠKI ZBOR 50 PEVCEV BO PEL SLAVNO

"SLOVANSKO BOJNO PESEM"

Večina umetnikov bo nastopilo v narodni noši.

VSTOPNINA BREZPLAČNA—VSI POVABLJENI — VRATA SE ODPRO OB 7. ZV.

Jugoslavia irredenta.

Italijanski zdravnik pred poroto.

Italijani, po pravu in po dejstvu Italijani, na razne dialekte se ni mogoče ozirati, rodni izvor je često negotov, za drugorodce se ima smatrati samo oni, ki znajo in govorijo izključno te kraško-soški dialekti, vsi drugi so Italijani, tisti maloštevilni drugorodeci izginejo v kratcem ... Če bi govoril kak "inteligentni mladičenec s Krasa" s sestru državnikom "Piccolo" resnevo, bi prišel v nevarnost, da ga konfinirajo. Včasih si "Piccolo" pa tudi iznisi pogovore, kakršnih baš potrebuje.

Po pipavskih vaseh premisljujejo, kako bodo plačali zastareli vinski davek iz leta 1923. Gre za velike svete. Samo na Gočah bi morali plačati okoli 60.000 lir. Krave bodo šle iz hleva, da vlada ne usliši prošenj pipavskih vino-gradnikov! Pipavec upajo, da jim vsaj spoinald privede kupce za vi-

no. V Tomaju na Krasu imajo še nekaj terana, ki ga prodajajo po 340 lir za hl.

Na Općinah

je bilo zborovanje delegatov skupine občinske lastnine. Sestali so se v fašističnem domu. Če ne gre drugače, jih moramo zavojevati pa z gospodarske strani, so si mislili ali Goričani vasi doma.

Po Štajerskem in po Ogrskem je delal in se tudi ženil, če je potreben naselja. In res je iztalčil bogato nevesto. Njenim stariščem je pripravoval, da ima doma manj in žago — verjeli so mu in so mu dali hčer.

Možak sicer ni lagal, samo blufal je. Odvedel je nevesto v svoj dom, staro, napol potrojno bajto.

Prve dni ni rekla neveste nihče. Prve dni pa poroki je vse dobro. Ovseni kruh ima okus medene potice. Koruzna slama je mlečkejša kot da najbolj melka pernica.

Po treh, štirih dneh ga je pa sladko vprašala:

— Ti, pa imas res malin?

— Seveda ga imam, seveda, kaj misliš, da lažem. Sem stopi in poglej.

Odprl je omaro. Na polici je bil malin za kavo, na vratiščih je pa visele stara, neizpiljena žaga

KRATKA DNEVNA ZGODBA

IVAN ALBREHT:

GOSPA META

Seveda, gospa Meta mora biti gospa, mora biti dama, kakor se spodobi. Njena gospa mama ni bila dama, ampak mama, ki je proučala sadje in zelenjavno in čebulo, krompir in fižol, vobče vse, kar je takih dobrok. Bila je pametna in previdna in je znala vse prav obrniti, pa si je nabrašla toliko, da je danes hčerka lahko gospa. Aktiven pisarniški ravnatelj jo je opazil, spoznal vrednost in ceno materinih prihrankov in zaprosil za hčerkino roko. Ravnatelj! Mama so se topili, radiosti. Meta pa je v sramežljivem poželjenju vzdihovala: "Da-Da-Da!"

Tako je Meta postala gospa, sama od glave do petu. Zaradi tega je bilo zdaj marsišesa, kar doslej ni bilo nujno. Lasje so morali proč. Odločila se je gospa Meta, odšla k bričen in se vrnila iz solona z najpopolnejšo dečjo glavijo. Poselila je tudi modiščko in šiviljo, tako da je bila v najkrajšem času kakor najmočnejša pošiljka iz Pariza.

Gospod ravnatelj je vesel, vesel iz več razlogov in sploh. Krojača se ni treba več izmikati, črevljar se mu priklanja, povsed: "Se pripomoramo gospod ravnatelj! — Klamjam se, gospod ravnatelj! — Izvolite, gospod ravnatelj!" Kako ne bi bil vesel!! Poleg tega je Meta v novi, izboljšani in predeani

SLOVENSKO AMERIKANSKI KOLEDAR za leto 1928

ima sledečo vsebino:

Blagokotna poslanica nekaterim rojakom v domovini. Koledarski del in raznorednosti.

Postavni prazniki v različnih državah.

Slamnarska obrt in slovenski slamnikarji.

Hudičeva noga.

Rojstni mesec in značaj ženske.

Naglica v modernem prometu.

Kralj Ferdinand.

Cesarica Charlota.

Ustreljeni vojak.

Lindbergh — Chamberlain — Byrd.

Zgodba o ljubezni.

Dežela "Suhe giljaline".

V Idriji.

Roka.

O tobaku.

To je Kizmet.

Kitajska.

Ruder.

Iz Rock Springs, Wyo.

Mora.

V premogovniku.

Strah.

Naše stare korenine.

Usojeno je.

Tri črte o slovenski govorici.

Sacco in Vanzetti.

Kako sta umrla Sacco in Vanzetti.

Resnice in rečenice.

Šaljivko in nagajivko.

Določbe o dedičinah.

KOLEDAR KRASI OSIBO LEPIH SLIK

Stane

50c

s poštino vred.

SLOVENIC PUBLISHING CO.
82 Cortlandt St., New York

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in obrtniki, pri katerih kupujete ali naročate in ste z njih postrežbo zadovoljni, da oglašujejo v listu "Glas Naroda". S tem boste ustregli vsem.

Uprava "Glas Naroda".

50c

s poštino vred.

ADVERTISE in GLAS NARODA

Drugia žena.

ROMAN.

Za Glas Naroda priredil G. P.

4

(Nadaljevanje.)

Ob vstopu grofice Drahemberg se je dama prestrašeno zganila. Cvetke so zletelne na orodje in s hitrimi rokami se je razprostrel bel preko teh pric del.

— Ab, mama, — je vzkliknila neka mlada dekleica napol mirnega. Stala je na drugem koncu mize, obrnjena s hrbitom proti vratom. Preko njenega hrbita je padal kot planteč odsev, — mlada dama si je razprstila lase skoro do tal.

Ob tem pogledu je ustavila grofica za trenutek svoje korake.

— Zakaj tako neredita! — je vprašala na kratko ter pokazala na razpušcene kite.

— Prinesla sem domov močan glavobol, draga mama in Ulrika mi je razpletela kite, — je odgovorila mlada dama s precej bojazni v svojem glasu. — Ah, to je tako strašno breme! — je vzdihnila ter obesila glavo v tihlik.

— Ti si bila gotovo zopet zunaj na žgočem solnec ter privlekla domov v rastot kmetov vse polno plevela? — je vprašala grofica strogo in obenem porogljivo.

— Kdaj pa bo končana ta otročarja?

Skromnija je z ramama ter vrgla zaničljiv pogled preko mize. Tam je stal cel kup papirja, — kajti mlada dama je ravnokar vzela s previdnimi prsti par orhidej iz svoje botaničke skatljice, da jih položi med liste.

Grofica Drahemberg, rojena princesinja Lutoviska, je vedela zelo natančno, da izdeluje njen najstarejša hčerk, grofica Ulrika, umetne evertke. Vedela je, da odhajajo modeli v Berlin in da so dobro plačani. Kupčija je šla skozi roki zaupne, stare dojilje in nikdo ni sluh grofovske krone preko čela iskanje umetnice...

Grofica tudi ni znala molčati in vedela je tudi, da je njen sin, dedni grof Drahemberg v družbi s svojo sestro Julijano izvrstno preverjal zaničljivi "plevel" ter ga prodajal kot zbirke domačih evertk pod napisom imenom v Rusijo. Rojena princesinja Lutoviska pa ni smela vedeti tega — in gorje roki, ki se je pustila zasačiti pri delanju evertk in gorje jezik, ki bi izgovoril kako besedo glede izvora zvišanih dohodkov. — Vse to je bila le otročarja, vspričo kaže, da je treba zatisniti eno oko — in s tem basta!

Dama je posegla, ko je stopila bližje, po laseh mlade dekleice ter pretehtala "strašno breme" v svojih rokah. Kot ganutje matrinskega ponosa je pohitela preko lepega, ostro zarisanega obraza.

— Rauol mora videti to, — je rekla kar tjavendan. — Norica svoj najlepši kras si skrila pred njim... Nikdar ne bom pozabila delih trakov s katerimi si nastopila pred njim. S takimi lasmi!

— Saj se vendar rdeče, mama...

— To je rdeče, — je rekla ter pokazala na svojo hčerkko Ulriko. Bog naj me obvaruje! — Dva rdečelasca! Zakaj toliko kazni?

Grofica Ulrika je medtem potgnila volmeno kvačkanje ter se dela pri teh neusmiljenih besedah kot okamenel kip. Z nobeno tezpalico ni zganila — kajti lepa mati je imela vendar prav. Njena stra pa je pohitela k njej, položila okarano glavico nežno na svoja prsa ter potjubila ponovno in nežno rdeče teme.

— Sentimentalnosti ni nobenega konca, — je nmarala grofica Drahemberg jezno ter položila paket, katerega je prinesla seboj, namizo. Prijela je za škarje ter prezela omot. Vseboval je škatljico ter belo svilenko blago z uvezanimi, velikimi arabeskami.

S pravo počlepnostjo je otvorila dama škatljico, — potisnila je glavo z motrečim pogledom nazaj ter je komaj obvladala mešanje neprjetnega presenečenja in pojavljajoče se zavisti.

— Poglej, poglej, moja priprosta goska bo knežje stopila pred altar kot nekoč visoko proslavljen prinesinja Lutovicka, — je rekla počasi ter pustila ovratno verižico z brilanti in velikimi smaragdi blesteti v soncu.

— Da, da, Majnani premorejo kaj takega!... Vaš oče je bil ubog vrag, — jaz bi lahko to že takrat zapazila.

Ulrika je skočila pokonci kot da jo je mati udarila v obraz. Iz nelepih, s ostrimi sinjimi oči je zažarel planem najglubočnejšega ogorenja. Klijub temu pa je zopet prijela navidezno mirno za nitko ter rekla z resnim, skoro brezvočnim glasom:

— Drahembergi so imeli takrat neobremenjeno premoženje škotov polovico milijona. Bili so od nekdaj varčno, gospodarsko plemo in moj ljubi oče je ostal zvest tem čestnostih do svojega štiridesetelega leta, ko se je poročil... Jaz sem pri konkuru delala skupaj z gospodi iz urada, da spravim nekaj luči v zmedo. — Jaz vem, da je obubožal oče le vsled svoje brezmejnne popustljivosti.

— Nesramnica, — je vzrojila grofica ter nehotno zamahnila kot k udarcu. Nato je povesila zopet roko z zaničljivo kretnjo.

— Na vsak način zastopaš svoje Drahemberge. — Jaz nimam nobenega deleža pri tebi razven toliko, da sem ti morala dati življenje. Ti boš to najboljše vedela, ko si ogledaš galerijo svojih prednikov, — samih rdečelascih opičjih obrazov od pričetka pa do konca! Nisem zastonj jokala — in klela, ko so mi pred tridesetimi leti položili v naročje novo rojeno male spako, pristno Drahemberg.

— Mama! — je zakričala Liana.

— Le mirno, dete, — jo je potolažila nežno smehljaje, a vendar s trescovinama, njena sestra. Zivila je skupaj svoje vezenje ter se dvingala. Obe sestri sta bili enake velikosti, — bili sta daleč preko srednje velikosti, s plemenito oblikovanimi rokami in nogami, finim pasom in nežnimi dekliskimi oblikami prsi.

Ulrika je razvila, dočim je vrgla njeni mati škatljico nežno na mizo, svilenko blago. Težko in trdo, kot je bil kdaj kak brokat iz časov starih mater, je omahnilo blago iz njenih rok ter padio dejanski žvenketajo na tla. S preplašenim pogledom na blestecino srebrno krasoto se je Liana obrnila proč ter gledala tako neumorno ven na vrt, kot da hčete steti zlate kapljice dalejnega vodometa.

— Ti boš majestetična nevesta, Liana... Če bi mogel le papa vidiš vse to! — je vzkliknila Ulrika.

— Raoul se nam roga, — je zamrmrala, globoko užaljena, mlada dekleica.

— On nam se roga? — je vzrojila grofica Drahemberg, koje cesto uho je ujelo napol zašepetane besede. — Ali si popolnoma ob met? Ali hčete biti tako prijazna ter mi pojasniti, v koliko bi si drznili norčevati se iz Drahembergov?

Liana je pokazala na prevlečke starih naslonjač, ki so stale poleg razkošne poročne oblike.

— Ali si je mogoče predstavljati večje nasprotje, mama? Ali ni to brezkončno ponizevalno naprano revščini? — je odvrla ter skušala obvladati svoj strah pred strastno materjo.

Grofica Drahemberg je vdariła skupaj svoji roki.

(Dalje prihodnje.)

Porotna obravnavava v gledališču.

Angleška gledališča publike se je začela zadnje čase navduševati z gledališke igre, ki nimajo nič skupnega z znano angleško rezerviranjostjo in konvencionalnostjo, marveč so preračunane na najnižje instinte, in spadajo med gledališki "šund". Moderni gentleman in lady sta že do grla sita korektnih gledaliških iger in hrepentita po zavabi, ki bi odgovarjala duhu časa. Zato morajo avtorji segati po gradivu, ki je že samo po sebi senzacionalno in v katerem je usajen humor, da ustreže okusu angleške publike. Mnoga gledališča igre bodisi predelan senzacionalni romani ali pa naaši v ta namen prikrajeni komadi, v katerih so umori bistven del. Najboljše gradivo za gledališke igre take vrste pa nudijo avtorjem sodišče.

Igra Bayarda Veillera "The Trial of Mary Dugan" (Proces Mary Duganove), ki se igra v Queen's Theatre, je bila za London prvočrna senzacija, ker je točna kopija sodne obravnavave pred vrhovnim sodiščem države New York. Da bi bila iluzija sodne obravnavave čim popolnejša, so spremnili celo gledališče v sodno dvorano z ogromni napisom Supreme Court State of New York (Vrhovno sodišče države New York). — Stranske prostore, vestibul in hodnik so preuredili tako, da so spominjali na odgovarjajoče sodne prostore. Gledališko objekt je mo-

MISTERIOZEN NAPAD NA PATRA JEZUITA

Nemški katoliški listi poročajo, da je bil v Rimu ponoči napaden znani pater Družbe Jezusove Tachi-Venutri. Napad ni imel resnih posledic. Pripisujejo ga nasprotnikom sedanega režima, ker je pater Tachi-Venutri znani kot osobni prijatelj Mussolinija in v cerkevnih zadevah posreduje, seveda neoficijsko, med Vatikanom in italijanskim vladom. Ta sum je tembolj opravičen, ker je, kakor poročajo isti listi, dobil pater Venturi nedavno seznam onih oseb, ki so jih postavili nasproti sedanjega režima na proskripcijo lista, aki bi Mussolini in njegov režim padel.

FRANCOSKA KOLONIJA

Z A KAZNJENCE

Francoske oblasti so poslale te dne novo skupino kaznjencev, ki so obsojeni na prisilno delo, na otok St. Martin de Re. Med kaznjenci se je nahajal zdravnik dr. Bougrat iz Marseille-a, ki je s svojem stanovanju umoril in oropal nekega bančnega blagajnika.

SANTAL MIDL
Premogem
ali bolestnemu
Uriniranju
starik
OPDOME
Santal Midy
RILULE
V vseh lekarnah.

ADVERTISE in GLAS NARODA

Pozor, rojaki!

Iz naslova na listu, katerega prejemate, je razvidno, kdaši Vam je naročnina pošla. Ne čakajte toraj, da se Vas opominja, temveč obnovite naročnino ali direktno, ali pa pri enem sledetih naših zastopnikov:

CALIFORNIA

Fontana, A. Hocherst.

San Francisco, Jacob Lausin.

COLORADO

Denver, J. Schutte.

Pueblo, Peter Culig, John Germ.

Fr. Janesh, A. Saftic.

Salida, Louis Costello.

Walsenburg, M. J. Bayuk.

INDIANA

Indianapolis, Louis Banich.

ILLINOIS

Aurora, J. Verlich.

Chicago: Joseph Blash, J. Verlich.

Mrs. F. Laurich.

Cicero, J. Fabian.

De Pue, Andrew Spillar.

Joliet, A. Anzel, Mary Bambich.

J. Zaletel, John Kren, Joseph Hrovat.

La Salle, J. Spellich.

Mascoutah, Frank Augustin.

North Chicago, Anton Kobal.

Springfield, Matija Barborich.

Summit, J. Horvath.

Waukegan, Frank Petkovsek.

KANSAS

Girard, Agnes Močnik.

Kansas City, Frank Zagat.

Pittsburg, John Repoz.

MARYLAND

Stevens, J. Cernak.

Kittatinny, Fr. Vodopivec.

CHICAGO

Calumet, M. F. Kobe.

Detroit, J. Berlich, Ant. Janeček.

MINNESOTA

Chisholm, Frank Gouze, A. Panian,

Frank Pucelj.

Ely, Jon J. Pesch, Fr. Sekula.

Eveleth, Louis Gouze.

Gilbert, Louis Vessel.

Hibbing, John Povše.

Virginia, Frank Hrvatic.

MISSOURI

St. Louis, A. Nabroj.

PENNSYLVANIA

Ambridge, Frank Jakš.

Bessemer, Louis Hribar.

Braddock, J. A. Germ.

Brougham, Anton Ipašec.

Claridge, Fr. Tushar, A. Jerina.

Conemaugh, J. Brezovec, J. Pike.

V. Rovaniček.

Crafton, Fr. Machek.

Expert, G. Previt, Louis Supancic.

A. Skerlj.

Forest City, Math. Kania.

Fairview, Jerry Okora.

Imperial, Val. Peterlin.

Greensburg, Frank Novak.

Homer City in eklice, Frank F.

reinach.

Irwin, Mike Paushek.

Johnstown, John Polanc, Martin Ko.